

ANNE-MARIE is een Nederlandse variant van ANNA-MARIA

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Anna: Hebreeuwse naam: 'genade', 'begenadigde', 'lieflijk', 'bevallige' enz.

Maria: In de loop der tijden is er veel over de betekenis gespeculeerd. De laatste stand van zaken:

1] van oorsprong Egyptische naam:

1.1] 'welgevormd', 'schoon'.

1.2] door (de Oud-Egyptische) god (Ammon) bemind

2] Hiëronymus († 420; feest 30 september) schreef een boek over de betekenis van bijbelse namen. Hij veronderstelt: 'stilla maris' = 'druppel van de zee', stilaan verbasterd tot 'stella maris' = 'sterre der zee'. Ook is geopperd 'verhevene (over de zee)'

3] van oorsprong Hebreeuws (wat gezien de resultaten niet voor de hand ligt).

Houdt verband met 'bitter' of met 'weerspanning'.

*

Anne-Marie Joseph (gedoopt **Marie-Augustine**) **Erraux**, Valenciennes, Frankrijk; martelaressen; † **1794. Feest 23 oktober.**

Zij werd geboren op 20 oktober 1762 te Pont-sur-Sambre en maakte deel uit van de ursulinen-communiteit te Valenciennes op het moment dat de Franse Revolutie uitbrak. Deze was in feite begonnen met de inname van de Bastille op 14 juli 1789. Al snel bleek hoe anti-kerks en anti-clericaal deze beweging was. Op 2 november van hetzelfde jaar verklaarde de wetgevende vergadering alle kerkelijke goederen tot staats eigendom. Op 13 februari 1790 verboden zij de religieuze geloften. Op 12 juli van datzelfde jaar vaardigde de volksvertegenwoordiging de beruchte Constitution Civile uit: deze hield in dat de kerkelijke mensen zich in feite losmaakten van de Paus en de Rooms-Katholieke Kerk. De Kerk mocht niet langer een kwestie zijn van buitenlandse inmenging, maar van het Franse volk zelf. Op 27 november van datzelfde jaar werd iedere geestelijke verplicht de eed af te leggen op de Constitution Civile. Wie weigerde kon strenge straffen tegemoet zien: tot de doodstraf aan toe. Verreweg de meesten weigerden; immers de eed afleggen stond welhaast gelijk met geloofsafval. Vele eedweigerders doken onder in Parijs. Wie zijn hoop op de koning had gevestigd, kwam bedrogen uit. Hij werd met zijn gezin gevangen gezet op 9 augustus 1792. Korte tijd later werd de hele koninklijke familie onder de guillotine omgebracht!

De macht kwam bij een nationale raad. Daarmee begint een tijdperk van schrikbewind. In de tweede helft van de maand augustus werden de strafmaatregelen tegen de geestelijken die de eed weigerden almaar verscherpt. Op de 26e werd vastgesteld dat eedweigerders naar Zuid-Amerika moesten worden verbannen. Intussen stroopten revolutionaire elementen heel Frankrijk af om er te pakken te krijgen.

In de stad Valenciennes woonden 23 zusters bij elkaar in hetzelfde huis. Zij hadden een school voor rijke meisjes; behalve dat ze zuster waren was ook die rijkdom een doorn in het oog van revolutionairen die immers 'Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap' verkondigden voor iedereen. Er mochten geen rijken meer bestaan. De meisjes werden door gewone mensen uit school verdreven. De zusters vluchtten naar België; dat was een paar uur met de koets. Treinen en auto's waren er nog niet. Het was intussen september 1792.

Na een jaar ver van huis te hebben gewoond, kwam het bericht dat soldaten uit Oostenrijk Valenciennes hadden veroverd. Die waren gekomen om wraak te nemen, want de onthoofde koningin Marie-Antoinette was een Oostenrijkse geweest.

De zusters mochten weer in hun klooster wonen. Ze openden weer hun school en de meisjes van vroeger kwamen er weer naar toe. Het leek alsof er niets veranderd was. Maar plotseling werd de stad weer veroverd door Franse soldaten. De Oostenrijkers werden verslagen. Weer klonk de kreet dat iedereen gelijk was. Die school voor rijke meisjes hadden zij vorig jaar toch gesloten? Hoe kon het dan dat de zusters nu weer gewoon les gaven? Ze moesten streng worden gestraft. In de nacht van 31 augustus op 1 september van het jaar 1794 werden ze alle 32 bij elkaar gedreven. Ze konden kiezen: ofwel ze gaven toe dat hun klooster altijd de baas had willen spelen over de mensen, en de kerk ook, en de paus en god... dat was allemaal fout: "Geef toe, of je gaat eraan!" Eenentwintig waren er zo bang dat ze dat deden. Die werden meteen vrijgelaten. Maar de elf die overbleven wilden niet toegeven. Die moesten dus dood. Op 17 oktober werden er vijf onthoofd. Bijna een week later, op 23 oktober, kwamen de andere zes aan de beurt.

Eén van die zusters heeft op het laatste moment een briefje kunnen schrijven aan de zusters in België, waar ze eerst naartoe waren gevlucht. Ze schreef dat ze trots was. "Misschien vind je dat gek, want we worden straks vermoord. En toch is het zo: wij zijn trots dat we net als Jezus mogen lijden en sterven en zo laten zien dat God het allerbelangrijkste is in ons leven."

*

Anne-Marie (ook **Nanette**) **Javouhey**, Cluny, Frankrijk; † **1851. Feest 15 juli.**

Zij werd in 1779 in Frankrijk geboren. Haar kinderjaren werden bepaald door de Franse Revolutie. Daarin raakte ze vertrouwd met het beeld van ondergedoken priesters die verzorgd moesten worden. Later stichtte zij een zustercongregatie.